

ГРУДИНА Дмитро Якимович (псевд. — Коваль; 10(22). 02. 1893, м. Ніжин, нині Черніг. обл. — 27. 10. 1937, Київ) — театральний критик, письменник, актор. Закін. Ніжин. училище (1905). У 1912 переїхав до Києва. За членство у київ. групі РСДРП та за розповсюдження листівок був заарешт. і засудж. на 2 р. Від 1916 грав у аматор. трупях Ніжина разом з [М. Заньковецькою](#). Деякий час виступав у трупі М. Садовського та Нар. театрі («Троїцький дім») у Києві. 1921 — реж. і актор Харків. рад. театру ім. Т. Шевченка. Від 1921 — у Ніжині: 1922 організував Держ. драм. студію ім. М. Заньковецької, яка повинна була готувати кадри для

«зразкового драматичного театру» з класич. укр. та світ. репертуаром. 1923 переїхав до Харкова, де співпрацював з [С. Пилипенком](#), [В. Блакитним](#), [А. Хмарою](#). Був ред. г. «Селянська правда» (1924), кер. Нар. укр. театру (1924–26, поставив п'єсу «Гетьман Дорошенко» та ін.), головою Всеукр. комітету Спілки працівників мистецтва (1928–30) та секр. літ. об'єдн. «Плуг» (1930–32). Не сприйняв новацій Леся Курбаса (зб. ст. «Декларація і маніфест», 1933) і різко виступив проти нього. Збирав матеріали до історії театру в Україні. Друкувався в ж. «Мистецька трибуна», «Сільський театр», «Театр», «Культработник». 1936 написав кіносценарій «Наталка Полтавка», який за політ. мотивами був заборонений. 20 травня 1937 заарешт. органами НКВС як один із кер. уявної націоналіст. організації «Спілка націонал-демократів України». Розстріляний у Лук'янів. в'язниці. Реабіліт. 1989 (посмертно).

Основні твори

Художнє читання. Х., 1927; Перший рейд. К., 1930; Український радянський театр за 15 років // Критика. Х., 1932. Ч. 11.

Рекомендована література

1. Самойленко Г. В. Дмитро Грудина – театральний діяч і актор з творчого гніздечка М. Заньковецької // Ніжин. старовина. Ніжин, 2006. Вип. 2(5).

[Г. В. Самойленко](#)

Бібліографічний опис:

Грудина Дмитро Якимович / Г. В. Самойленко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-32058>

2001–2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).